

PROGRAMOVÝ DOKUMENT VĚDECKÉ RADY AV ČR PRO FUNKČNÍ OBDOBÍ 2025–2029

Vědecká rada (dále jen „VR“) je podle Stanov Akademie věd koncepčním orgánem Akademie věd, s významnou poradní funkcí směrem k Akademické radě. VR takto svými aktivitami podporuje činnost Akademické rady jako výkonného orgánu s kompetencemi rozhodovat. Role VR rovněž přesahuje rámec Akademie věd a dotýká se mimo jiné vědní politiky Akademie věd a vědní politiky na národní úrovni.

Vědecká rada se shodla na následujících hlavních oblastech svého působení ve funkčním období 2025–2029 s cílem prohlubovat a rozvíjet svou koncepční a poradní roli v rámci Akademie věd:

Špičková věda a výzkum na pracovištích Akademie věd

- aktivně, v mezích svých odborných kompetencí, upozorňovat vedení Akademie věd a rady pracovišť, včetně ředitelů pracovišť, na aktuální vědecká témata, která dosud nejsou v dostatečně míře součástí výzkumu na pracovištích Akademie věd, a mohly by být v budoucnu významné;
- dbát na transparentnost a formativní stránku akademického hodnocení pracovišť a podporovat adekvátní alokaci institucionální podpory;
- podílet se na návrhu revize Kariérního řádu vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR;
- věnovat pozornost nástrojům podpory a motivacím při podávání žádostí o granty a projekty financované z evropských zdrojů (zejména ERC granty);
- napomáhat k rozvoji tvůrčího a personálního prostředí na pracovištích Akademie věd, které bude umožňovat odborný růst mladých nadějných vědců se samostatným nezávislým programem a potenciálem získávat granty ERC; s doporučením toto zahrnout do pravidelného Hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR;
- v koordinaci s Akademickou radou napomáhat při zkvalitňování programů podpory excelence na Akademii věd s cílem podpořit kvalitu vědy a výzkumu;
- podílet se na formování připravovaného programu Akademie budoucnosti a jeho struktury, včetně monitoringu jeho výsledků;
- přispívat k systematickému, efektivnímu a etickému využívání metod umělé inteligence s cílem akcelarovat výzkumnou činnost a dosahovat excelentních výsledků ve všech vědních oblastech;
- podporovat meziinstitucionální spolupráci s cílem omezovat akademický inbreeding;
- při své činnosti reflektovat prorodinnou politiku;

Vědecká rada v systému vědy a výzkumu na národní úrovni

- sledovat podmínky pro svobodu vědeckého bádání s cílem vyvažovat právo vědců a vědkyň svobodně rozhodovat o zaměření svého výzkumu a zájem politických reprezentací reagovat na aktuální společenské a vědecké trendy;
- soustavně věnovat pozornost podmínkám a kvalitě doktorského studia, specificky při spolupráci vysokých škol (i zahraničních) a akademických pracovišť;
- podporovat Akademickou radu při prosazování vnitřní specifické položky v kapitole Akademie věd určené pro finanční zajištění doktorandů působících na akademických pracovištích, a to z institucionálních prostředků;
- dbát na posilování internacionalizace vědy a na mobilitu perspektivních vědeckých pracovníků;
- podporovat zapojování akademických pracovníků do evropských orgánů s působností v oblasti vědy a výzkumu s cílem efektivně ovlivňovat evropskou vědní politiku;
- trvale podporovat transfer znalostí a technologií vzhledem k významu spolupráce akademických pracovišť, firemního sektoru a veřejné správy;
- iniciovat kroky směřující k omezení duplicity v rámci národního a akademického hodnocení pracovišť;
- i nadále prosazovat zakotvení vědeckého titulu „doktor věd“ v zákoně o Akademii věd;

Akademie věd a širší veřejnost

- soustavně upozorňovat akademickou obec na význam etických aspektů vědecké práce a současně dbát na jejich dodržování prostřednictvím Komise pro etiku vědecké práce ustanovené Vědeckou radou;
- uspořádat další ročník konference Vědecká integrita a úloha vědy s cílem reflektovat aktuální výzvy spojené s etikou vědecké práce;
- podporovat přijímání nových programů Strategie AV21 a podílet se na formování její koncepce;
- sledovat koncepty popularizace vědecké práce v Akademii věd a specificky na jejích pracovištích s cílem objasňovat význam a upevňovat prestiž vědy a výzkumu ve společnosti.